

Geny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a szty-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Konto czekowe
P.K.O. Katowice 304.247

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata
nosi mianit
zł.
Adres Re-
dministra-
karni: Sosn-
ul. Teatr-
6-92, Adm-
4-97, Druka
Konto czekowe
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek, nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

RZECZPOSPOLITA POLSKA MINISTERSTWO SKARBU OBWIESZCZENIE.

Podaje się do publicznej wiadomości, że od dnia 28 września do dnia 7-go października otwarta będzie subskrypcja na 6% pożyczkę wewnętrzną, wypuszczoną na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 września 1933 r. (Dz. U. R. P. № 67 poz. 503) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 7 września 1933 r. (Dz. U. R. P. № 67 poz. 507) w nominalnej wysokości 120.000.000 złotych w złocie.

- 1). 6% pożyczka wewnętrzną wypuszczoną będzie w obligacjach imiennych po 50, 100, 500 i 1.000 złotych.
- 2). Odsetki 6% pożyczki wewnętrznej płatne będą za zwrotem kuponów 2 stycznia i 1-go lipca każdego roku. Pierwszy kupon płatny będzie 1 lipca 1934 r.
- 3). Wypłata kapitału oraz odsetek od 6% pożyczki wewnętrznej zabezpieczona jest w złotych w złocie.
- 4). Obligacje 6% pożyczki wewnętrznej przyjmowane będą według ich wartości imiennej na spłatę należności z tytułu podatku od spadku i darowizn.
- 5). Obligacje 6% pożyczki wewnętrznej oraz przychody z tych obligacji zwolnione są od wszelkich podatków i danin państwowych i samorządowych.
- 6). Obligacje i kupony 6% pożyczki wewnętrznej nie ulegają żadnemu zajęciu, nie wyłączając zajęcia z tytułu należności publiczno-prawnych.
- 7). Obligacje 6% pożyczki wewnętrznej mają wszystkie prawa papierów pupilarnych.
- 8). 6% pożyczka wewnętrzną podlega jednorazowemu wykupowi po latach dziesięciu, o ile nie zostaną wykorzystane uprawnienia, upoważniające do wcześniejszego jej wykupu.
- 9). 6% pożyczka wewnętrzną zabezpieczona jest całym majątkiem Państwa.

Cena emisyjna obligacji 6% pożyczki wewnętrznej wynosi 96 za 100 i płatna jest w 6 ciu ratach miesięcznych.

Przy przedterminowych wpłatach całości lub części należności subskrybenci otrzymują bonifikatę w wysokości 1/2 % miesięcznie.

Subskrypcję przyjmują: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Poczta Kasa Oszczędności, banki należące do Związku Banków oraz wszystkie oddziały wymienionych wyżej instytucji, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie kasy urzędów skarbowych.

Obligacje wydawane będą subskrybentom poczynając od dnia 1. lipca 1934 roku.

Warszawa, dnia 7 września 1933 roku.

(--)
Stefan Starzyński
Komisarz Generalny
Pożyczki Narodowej.

Cały wschód Europy należy się germanom.

BERLIN, 9. 9. (wl) W Królewcu odbył się zjazd niemieckich historyków. Zarówno duchem swoim, jak i pojmowaniem roli nauki zjazd ten zasadniczo różnił się od kongresu historyków w Warszawie.

Obrady królewskie obracały się dookoła centralnego zagadnienia, jakim jest pochód Niemców na wschód, oraz zmierzły do udowodnienia, że zarówno Prusy jak i Pomorze były ziemią odwiecznie germańskimi.

W referacie swoim prezes związku Niemców wschodnich dr. Lüdtkę, stwierdził, że nie tylko Niemcy Wschodnie są ziemią germańską. Zdobywczej tej rasie winien przypaść w posiadanie cały europejski wschód od Bałtyku aż po Łabę. Pochód Germanów na zachód — mówił prelegent — przed wiekami już został wstrzymany. Głbiwszy się od ściany zachodniej fale germańskie zaczęły się toczyć i toczyć się będą ku wschodowi, gdzie rozstrzygną się losy Niemiec.

Mówca zakończył ostrym ata-

kiem na historyków polskich, określając ich naukę, mianem pseudo-wiedzy.

Związek Niemców wschodnich — według słów mówcy — ma za zada-

nie przygotować duchową broń dla zdobywczej pracy na Wschodzie. W słowach tych streszcza się w rze czywistości całkowity program polityczny dzisiejszych Niemców.

s. † p.

Regina Estera Klimasówna

b. absolwentka Średniej Szk.-Zaw. w Sosnowcu, opatrzona Św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła d. 8 września br. w Szpitalu K.Chorych na Renardzie w Sosnowcu, przeżywszy lat 23.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę 10 września br. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok nastąpi o godz. 2 popołudniu z pod Krzyża koło Huty Bankowej na cmentarz w Dąbrowie Górniczej.

Na tę smutną obrzędę zapraszają Krewnych i Znajomych pogrążeni w głębokim smutku
RODZINA.

s. † p.

Tadeusz Duda

STUDENT PRAWA I NAUK SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH
KATOL. UNIWERSYTETU W LUBLINIE.

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentami zmarł w dniu 8.ym września 1933 roku, przeżywszy lat 24.

Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z kościoła parafialnego w Pogoni, a następnie na cmentarz miejscowy nastąpi w dniu 10.ym września b. r., to jest w niedzielę o godzinie 3 popołudniu.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w tymże kościele w poniedziałek, dnia 11 go b. m. o godzinie 8.00 rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych, pogrążeni w nieutulonym żalu

RODZICE I SIOSTRY.

Wieszczy sen przy zwłokach rabina.

Tajemniczy ofiarodawca 100 funtów szterlingów.

Przed kilku laty, przedarłszy się przez granicę sowiecką, dostał się do Polski rabin Michael Wierzbowski, który następnie osiedlił się na stałe w Łodzi. Tam Wierzbowski swym postępowaniem i ogromną nabożnością zyskał sobie uznanie i szacunek wśród współwyznawców.

W ub. tygodniu rabin przyjechał do Warszawy i zatrzymał się w hotelu „Lipskim” przy ulicy Białostockiej Nr. 3. Następnego dnia w nocy, podczas snu, Wierzbowski

uległ atakowi serca i zmarł.

Ponieważ nie pozostawił krewnych, a w stolicy był zupełnie obcy,

pogrzebem jego zajęło się towarzystwo „Ostatnia Posługa”. W myśl przepisów religijnych, ostatnią noc przed pogrzebem przy zwłokach rabina spędził jeden z członków gminy t. zw.

„żałobnik”.

Po pogrzebie rabina Wierzbowskiego, wśród mieszkańców dzielnicy północnej zaczęły krążyć fantazyjne wersje, które wreszcie zainteresował się zarząd tow. „Ostatnia Posługa”.

Jak się okazało, „żałobnik”, który spędził noc przy zwłokach zmarłego opowiadał, że zasnąwszy miał dziwny sen,

który powtarzał mu się następnie przez kilka nocy. Mianowicie śnił mu się rabin Wierzbowski, dając polecenie udania się do banku Handlowego w Łodzi, gdzie

złożone są pieniądze,

które rabin przeznacza na tow. „Ostatnia Posługa”.

Przesądni żydzi, pojechali do Łodzi i tam zwrócili się do wskazanego banku. Tu zaszedł wprost nieprawdopodobny wypadek. Okazało się bowiem, iż w dniu śmierci rabina do banku zgłosił się ktoś, który złożył

100 funtów szterlingów

z polecenia wypłacenia tych pieniędzy „Ostatniej Posłudze” w Warszawie.

Oczywiście pieniądze zainkasowano; wypadek dziwnego snu, w którym zmarły narzucił swą wolę i tajemniczy zapis, są żywo komentowane.

Przewodnicy zamordowali 12-tu uciekinierów z Polski.

WILNO, 9. 9. Do prokuratury wpłynęła skarga grupy rodzin żydowskich, zaniepokojonych o los dwunastu wilnian, którzy zaginęli na granicy sowieckiej przy przejściu do Rosji.

Grupa rodzin żydowskich udala się do Birbejdżamu. Wychodźcy żydowscy usiłowali przedostać się przez granicę sposobem nielegalnym przy pomocy przewodnika Rodziny te, a mianowicie: Kierewotkina, Rapaporta, Ruzinów i Krasnorod oświadczyły, że według informacji, posiadanych przez nich, dwanaście osób, udających się do Rosji, zaginęło bez wieści.

W skardze do prokuratury oświadczyły, że według informacji, posiadanych przez nich, 12 osób, u-

dających się tam, zaginęło bez wieści. Próby zasięgnięcia o nich informacji zawiodły. Peselstwo sowieckie w Warszawie odpisało im dwukrotnie, że po przeprowadzeniu żmudnych dochodzeń ustano ponad wszelką wątpliwość, że osoby te granicy sowieckiej nie przekroczyły i na terytorjum Sowietów się nie znajdują. Istnieje wobec tego podejrzenie, że 12 osób zostało przez przewodników zamordowanych i obrabowanych. Rodziny wskazują, że w pobliżu pasa neutralnego bandy oszukańczo ofiarowują swoje usługi, a następnie na łatwowiernych napadają obrabowują i mordują.

Władze prokuratorskie postanowiły przeprowadzić w tej sprawie śledztwo.

Rekord akrobatyki na szybowcu.

MOSKWA, 9. 9. PAT. Podczas lotu szybowców w Karkubel na Krymie słynny lotnik Stratecznik pobit rekord światowy w lotach akrobatycznych na szybowcu, wykonując w ciągu 3 godzin i 27 minut 184 martwe pętle oraz 27-krotnie korkociąg.

Zakład
pogrzebowy
J. RACZKA
SOSNOWIEC,
Pr. Mościckiego 13. Telefon 8-33.
i
DĄBROWA GÓRNICZA
Król. Jadwigi Nr. 7. Telefon 2-96
Urządza pogrzeby najskromniejsze, najwspanialsze, ekshumacje, przewozy zwłok, karawany, wieńce, dekoracje.
CENY BARDZO PRZYSTEPNE

TAJEMNICZY ZGON KRÓLA IRAKU.

LONDYN, 9. 9. PAT. Połączenie dotyczące nagłej śmierci króla Faisala, według których śmierć jego nastąpiła jakoby w sposób nienaturalny, wzmożyły się w związku z wiadomością, że dziwnym zbiegiem okoliczności wczoraj nad ranem, w trzy godziny po nim, zmarł również niespodziewanie zarządzający hotelem, w którym zamieszkiwał król Faisal.

Kto wygrał na loterii?

Zł. 15.000 na n-ry: 62733 75347.
Zł. 10.000 na nr. 37708.
Zł. 5.000 na n-ry: 7326 21001
95306 135015.

Zł. 2.000 na n-ry: 7002 7611
17614 24157 25794 25875 2718
34636 36065 39256 66436 79375
87637 97008 100593 101938 13320
107547 107486 122665 123521
129175 130080 136078 137312.

Zł. 1.000 na n-ry: 221 24 9920
11577 17537 18740 22645 26465
32149 36724 37860 40700 40523
43331 72821 76252 80259 4451
92032 94740 103533 108246 109671
111647 111167 126548 130364 134148
140364 134148 138630 140142 141206
143493 148776 149830.

75.000 zł. na nr. 48847.
10.000 zł. n-ry 36482 3763 39692
78864 102508 123369 140223.
5.000 zł. n-ry 25039 6227 63780
91282 10091.

5.000 zł. n-ry 25039 6527 89780
50697 56437 58181 60645 98304
100901 106555 106417 120810 23126
126449 132108 134483 149442 151244.

Po 1.000 zł. n-ry: 3795 3500
11617 17935 18008 22397 2.606
27257 36536 39637 39873 45702
52934 61854 65217 66349 68038
69790 60111 78080 80166 85209
86513 87279 88880 92800 98056
99399 103952 111379 128879 133709
134716 135089 140128 140196 140385
144579 147619.

Ku pamięci bohaterów przestworza

W pierwszą rocznicę śmierci Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury

Młode lotnictwo polskie niejednokrotnie już wielkimi ofiarami okupiło swój rozwój. Zginął na małej wyspce Oceanu Atlantyckiego major Idzikowski, zginął w Bagdadzie pod gorącym niebem wschodu porucznik Szalas, zginęło tylu innych bohaterów przestworza, często bezimennych i nieznanych. Rok temu bohaterką śmiercią lotników zginęli również porucznik Franciszek Żwirko i inż. Stanisław Wigura.

Pamiętamy jeszcze tę straszną wiadomość, którą rok temu przyniosła prasa:

„Aparat ze ś. p. por. Żwirka i ś. p. inż. Wigurą, lecąc na raid gwiazdzisty do Pragi, wpadł pod czas panującej nad Czeskim Cieszyńskiem burzy w t zw. „orkociąg” i runął na wzgórzu Kościelec obok Cierlicka, uderzając z całą siłą w drzewo. Aparat został zdruzgotany doszczętnie.”

Niepodobna wyrażać słowami tego, co się wówczas działo w sercu każdego polaka na wiadomość o tym straszliwym ciosie, który przyszedł tak niespodziewanie, okrywając cały kraj ciężką łoleśną żalobą.

Przecież dopiero dwa tygodnie przed tą katastrofą przeżywaaliśmy wielkie chwile entuzjazmu i dumy, która słusznie rozpierała nasze serca. Dnia 28 sierpnia 1932 r. polak, Franciszek Żwirko zwyciężył bowiem 28-miu najlepszych lotników Europy. Polski samolot w licznych próbach technicznych i w locie Jockoła Europy zwyciężył 15 typów zagranicznych maszyn. Po tym zwycięstwie po raz pierwszy zabrzmiał hymn narodowy Polski i pochyliły się głowy nawet tych, którzy godzą w nasz byt państwo wy.

I oto zaledwie 14 dni po tem pamiętnym zwycięstwie lotniczym straciliśmy naszych bohaterów. Zginęli dla Polski w chwili kiedy lecieli po nowe laury dla Niej, krwią bohaterską pieczętując za-

ślugi i prace bohaterskiego żyława Wigura dobrze zasłużyli się im i dlatego cześć ich pamięci!

Franciszek Żwirko i Stanisław

Polski lotnik zwycięży raz drugi!

Ś. P. ŻWIRCE I WIGURZE POŚWIECAM.

Noe wrześnieowa... noe cienna... ponura...
Blady księżyc zasłoniła chmura.
Kępy sosen wiał żrzypią żalobnie
Jak upiory, cierpiące za zbrodnie...
Na konarach wiatr gra pieśni strofy,
W niej opowieść słychać katastrofy:
Wylecieli... a wiała wichura...
Wylecieli... Żwirko i Wigura...
W gwiazdzisty lot kochany niosł ich ptak...
Pod Boży tron... na gwiazdny szlak...
O, Wy Bohaterowie!
Od Waszej śmierci rok minął cały,
A czas nie uszczknął nic z Waszej chwały.
Jesteście jak Bogowie!

Tak szumi wiatr, tak szumi po lesia.
Żalobną wleść z Cierlicka niesie,
Aż coś w ciemnościach szlocha...

I w tem z Marjackiej wieży jęknął dzwon,
A w odpowiedzi mu ze wszystkich stron
Zawarczały poświęcone „Spady”.
Polecieli lotnicy na „Dziady”,
Pozbierali kości potrzaskane,
Gdzieś po frontach po polach rozsiane.
Na widmowych ptakach w noc ponura
Pociągnęli za Żwirka..Wigurą...

I zbrali się w bojowe kadry.
Krają duchów lotnicze eskadry.
Brzmi przez warkot silników krzyk długi:
Polski lotnik zwycięży raz drugi!

LEANDR LESZCZYŃSKI.

KOMUNIKAT

Z dniem 1 września 1933 r. wchodzi w życie polsko — niemiecka umowa o ubezpieczeniu społecznym.

Umowa przewiduje, że obywatele polscy również w razie pobytu poza granicami Niemiec otrzymywać będą ubezpieczeniowe renty niemieckie, które do tąd nie były im wypłacane.

Po wejściu w życie umowy podejmą więc niemieckie instytucje ubezpieczeniowe i to za czas od 1 października 1931 r. (w stosunku do optantów i pensjonistów knappschaftowych od 1 lipca 1931 r. (wypłatę spoczywających dotąd rent, należnych obywatelom polskim przebywającym w Polsce, względnie po za Polską.

Tylko część rent niemieckich a mianowicie pewne renty należne zamieszkałym w Polsce w dn. 1 stycznia 1931 r. rencistom ubezpieczenia inwalidzkiego i wypadkowego oraz ubezpieczenia pracowników umysłowych, którzy uzyskali prawo do renty jeszcze przed 1 stycznia 1933 r. przejęte będą i wypłacane przez polskie instytucje ubezpieczeniowe.

Osoby, które dotąd w miejsce należnych im rent niemieckich otrzymują z polskich instytucji ubezpieczeniowych zasiłki, rentowe, a więc są już obecnie w nich zarejestrowane, nie mają obecnie potrzeby zgłaszania swych pretensyj do rent.

Natomiast wszystkie osoby, które z zasiłków tych nie korzystają, a którym niemieckie instytucje ubezpieczeniowe nie wypłacają przyznanych im rent winny w najbliższym terminie zgłosić swe pretensje wobec ubezpieczenia niemieckiego do właściwej dla danego działu ubezpieczeń społecznych polskiej instytucji ubezpieczeniowej, przedkładając przytem posiadane przez nie orzeczenia rentowe (Rentenscheide).

O ile chodzi o renty ubezpieczenia pracowników umysłowych (Arbeiterrentenversicherung) właściwy jest Zakład

Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie, renty ubezpieczenia górniczego (knappschaftliche sicherung), zakład ubezpieczenia na wypadek Inwalidztwa w Królewskiej Hucie (w stosunku do osób zamieszkałych w województwach poznańskim i pomorskim — Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu), renty pensyjnego ubezpieczenia górniczego (knappschaftliche Pensionsversicherung). Spółka Braeka w Tarniawskich Górach, renty ubezpieczenia od wypadków (Unfallversicherung). Zakład Ubezpieczenia od wypadków w Królewskiej Hucie (w stosunku do osób zamieszkałych w województwach poznańskim i pomorskim — Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu).

W jednym z dwóch wymienionych ostatnio Zakładów ubezpieczenia od wypadków winni również zgłosić w najbliżej terminie swe pretensje pozostali członkowie rodziny po pracowniku, który uległ śmiertelnemu wypadkowi przy pracy w Niemczech, o ile z powodu pobytu poza granicami Niemiec w chwili tegoż wypadku nie uzyskali prawa do renty niemieckiej.

Wszystkie wymienione powyżej polskie instytucje ubezpieczeniowe udzielać będą zainteresowanym wszelkie informacje co do wykonania umowy.

Zaznacza się na koniec, że ze względu na konieczność bliższego ustalenia pomiędzy dwoma Rządami warunków za stosowania poszczególnych postanowień umowy, podjęcie na jej podstawie wypłaty rent nie nastąpi jeszcze w dn. 1 września 1933 r. lecz ulegnie pewnej zwłoce. Osobne komunikaty prasowe podadzą informacje co do uprawnień przysługujących na podstawie powyższej umowy osobom, którym niemieckie instytucje ubezpieczeniowe nie przyznały dotąd rent, ale które uległy w Niemczech ubezpieczeniu inwalidzkiemu, pensyjnemu ubezpieczeniu górniczemu lub ubezpieczeniu pracowników umysłowych

PROSZEK z „KOGUTKIEM” (MIGRENO-NEVROSIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENE, NEURALGJĘ,
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE i T.P.
PROSZKI TE WYRABIAMY I W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
z „KOGUTKIEM”

Rozmaitości.

NOWY DYREKTOR INSTYTUTU FIZYCZNEGO FUNDACJI NOBLA.

Znany uczony szwedzki dotychczasowy profesor fizyki na uniwersytecie w Upsali, C. W. Oseen, mianowany został ostatnio dyrektorem instytutu fizycznego. Fundacji Nobla w Fresco pod Stockholmem. Stanowisko to zajmował uprzednio słynny uczyony Svante Arrhenius.

Głównym zadaniem prof. Oseen'a będzie badanie i sądenie kwalifikacyj kandydatów do nagrody Nobla z dziedziny fizyki. Ponadto będzie on kontynuował swe własne poszukiwania naukowe w zakresie t. zw. płynnych kryształów, przedmiocie stosunkowo mało znanym, którego mu poświęcił już wiele czasu.

Prof. Oseen oświadczył, iż odkrył on niemniej, niż dwa tysiące różnych substancji organicznych w formie płynnych kryształów, zwłaszcza w cieple ludzkim. Zamierza on opisać wkrótce rezultaty swej pracy w dziele naukowym.

—:O:—

ZJAZD POLSKIEJ MŁODZIEŻY NA LITWIE.

Walne zgromadzenie członków związku polskiej młodzieży akademickiej Litwy odbędzie się w dniu 15 i 16 bm. w Kownie. Obok spraw organizacyjnych na program zjazdu złożą się trzy referaty: A. Bojki pt.: „Rola studentów w ruchu młodego pokolenia”, H. Szykarskiego pt.: „Kooperacja polska na Litwie” i p. Kondratowicza „Mniejszość polska w Czechosłowacji”. Poza tem w pierwszym dniu zjazdu odbędzie się obchód ku uczczeniu 70-tej rocznicy powstania styczniowego.

—xOx—

NOWE PISMO POLSKIE W RUMUNJI.

W początkach bm. zaczęło wychodzić w Rumunji nowe pismo polskie p. t.: „Kurjer Polski w Rumunji”. Pismo to jest oficjalnym organem związku stowarzyszeń polskich w Rumunji — naczelnej organizacji tamtejszej Polonii.

—(o)—

NOWY REKORD WYSOKOCI DLA BALONÓW.

W okolicy Mogunji wylądował balon wypuszczony kilka dni temu w Gelsenkirchen. Według znalezionych pomiarów na aparacie w gondoli balonu okazało się, iż balon osiągnął niebywałą wysokość 11.000 metrów, co stanowi rekord dotychczasowych wlotów balonów wolnych. Najwyższą do tyczas osiągniętą wysokością było 10.000 metrów.

~~~~~

Przy cierpieniach nerek chorobach moczowych, pęcherza moczowego i dolnego odcinka kiszki, naturalna woda gorka „Franciszka - Józefa” łagodzi i usuwa szybko gwałtowne bóle przy wypróżnianiu.

~~~~~

Kupując gilzy musisz wiedzieć jakie Gdyż nie wszystkie są jednakie, Ja Ci radzę kup te nowe A wiesz jakie? „PASCHAŁSKIEGO-KRYZYSOWE”.

Matki!
Żądajcie w aptekach i skład. apt. higieniczn. przyssypki dla dzieci „Puder Dzidzi” (z kogutkiem) utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

Zmasakrowane trupy górników

wydobyto z pod ziemi kop. „Modrzejów“

Tragedja na kop. „Modrzejów“ w dalszym ciągu nie przestaje interesować mieszkańców Zagłębia, którzy z niecierpliwością oczekują na wiadomości z kopalni

Telefon redakcyjny dzwoni bez przerwy; różni ludzie zapytują się o wynik akcji ratunkowej, o rodziny nieszczęśliwych górników, o przyczyny katastrofy itp. Katastrofa na „Modrzejowie“ żywo interesuje się pozatem minister opieki społecznej

dr. Hubicki,

który kilkakrotnie dziennie rozmawia telefonicznie z inspektorem pracy w Sosnowcu inż. Federowiczem, informując się o wyniku akcji ratunkowej i o przyczynach katastrofy, która wywołała duże wrażenie nie tylko w Zagłębiu ale na terenie całej Polski

ogólne poruszenie. Nie dziwnego! Katastrofa na kopalni „Modrzejów“ należy do niezwykłych. Gdyby nie szczęśliwy zbieg okoliczności katastrofa ta mogłaby pociągnąć za sobą

nieobliczalne następstwa.

Siedmiu górników, którym udało się wydostać na korytarz, cudem poprostu uniknęło śmierci.

O rozmiarach katastrofy posłużyć może fakt, że zawałiło się około

15 tys. metr. sześciennych węgla. Ołbrzymia góra węglowa w jednej chwili urwała się i runęła na nieszczęśliwych górników, grzebiąc ich pod sobą.

Akcja ratunkowa, pod kierownictwem inżynierów towarzystwa sosnowieckiego i naczelnika urzędu górniczego inż. Zawadzkiego—trwała przez cały dzień onegdajszy. Wczoraj nad ranem około godz. 3 dokopano się do zwłok drugiego górnika. Był to

Franciszek Szyndler.

Żonaty, ojciec czworga dzieci. Na ciele widniały liczne ślady ran. czaszka uległa częściowemu zdruzgotaniu, całe ciało oblepione pyłem węglowym.

trudne do rozpoznania

Zwłoki odwieziono do kościnicy na kop. „Jerzy“ w Niwie. Akcja ratunkowa z uwagi na ciągłe osuwanie się brył węglowych w korytarzu, jest bardzo utrudniona.

Jak to wczoraj donosiliśmy, robotnicy kilkakrotnie dokopywali się do trupa drugiego górnika, za każdym jednak razem

bryły węgla osuwały się,

tarasując chodnik. Trzeba było prace rozpocząć na nowo i to kilkakrotnie zanim zdołano wyciągnąć z pod zwalów Szyndlera.

Wczoraj około godz. 2 połn. na trafiono na trzeciego trupa, którym okazał się

Jan Bębenek

żonaty, ojciec trojga nieletnich dzieci. Ciało górnika uległo całościowemu pokaleczeniu, śmierć nastąpiła prawdopodobnie wskutek uduszenia. Całe ciało oblepione było również pyłem węglowym

Wczoraj w godzinach rannych przyjechał na kopalnię zastępca dyrektora departamentu pracy w ministerjum opieki społecznej

p. Ulanowski,

w towarzystwie inspektora pracy w Sosnowcu inż. Federowicza, który szczegółowo interesował się przyczynami katastrofy i losem rodzin nieszczęśliwych górników. Dyr. Ulanowski delegowany został specjalnie przez ministra Hubickiego aby zbadać na miejscu całą sprawę a jednocześnie w imieniu p. ministra wręczyć rodzinom nieszczęśliwych górników

1000 zł.

Pieniądze te w tych dniach nadejdą z Warszawy do inspektora pracy w Sosnowcu, który je wydać rodzinom w ten sposób, że wiczar

rodziny otrzymają więcej, mniejsze — mniej.

A więc: rodzina

Franciszka Szyndlera żona, czworo dzieci) — otrzyma 300 zł. rodzina Jana Bębena (żona, troje dzieci) 250 zł., rodzina Józefa Stachowicza (żona i dziecko) — 200 zł. — córka Franciszka Tatary — 150 zł. — rodzina Jakóba Wrócy (kawaler) — 100 zł.

Sumy te dość znaczne, jeżeli się weźmie mizerne zarobki górników, przydadzą się teraz rodzinom nieszczęśliwych ofiar katastrofy. Jak onegdaj tak i w dniu wczorajszym przez cały dzień przed bra

mą kopalni gromadziły się grupki ludzi.

oczekujących na wiadomości z dolu kopalni. Rozpacz wśród rodzin nieszczęśliwych ofiar jest otrzymia.

Pełne dramatycznego napięcia sceny rozgrywały się podczas wynoszenia z terenu kopalni zwłok Jana Bębena, którego wydobyto o godz. 2 połn.

W chwili kiedy piszemy te słowa akcja ratunkowa trwa w dalszym ciągu bez przerwy. Długość korytarza budowanego z góry wynosi 29 mtr., długość korytarza dolnego 13 mtr.

Budowa gmachu

dla szkół zawodowych m. Sosnowca

ZE SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO. — CENTRALNY GMACH DLA SZKÓŁ ZAWODOWYCH WYBUDOWANY ZOSTANIE NA HAŁDACH TOW. SOSNOWIECKIEGO. — ZASŁUGI WIZYTATORA INŻ. WITKOWSKIEGO

Po niepowetowanej stracie państwowej szkoły technicznej przeniesionej do Katowic, na terenie Zagłębia pozostała jedna tylko szkoła fachowa żeńska t. j. państwowa szkoła średnia zawodowa w Sosnowcu. Inne szkoły o typie zawodowym spoczywają na niżej wymienionej prywatnej, na dobrej woli ludzi, jako jednostek i całego społeczeństwa. Do tych szkół w Sosnowcu zaliczamy: szkołę handlową żeńską królowej Jadwigi, handlową męską Tomasza Plockiego oraz szkoły gospodarze i rzemieślnicze, fundacji ks. Raczyńskiego, poza tym są kursy dokształcające miejskie, wieczorowe, utrzymywane kosztem miasta. Ani jedna z tych wymienionych szkół nie ma odpowiednich warunków potrzebnych do rozwoju szkolnictwa. Brak jest własnych budynków, urządzeń wygodnych itp. Szkolnictwo zawodowe cierpi na anemii finansową, mimo wielkich wysiłków ludzi dobrej woli.

Reforma szkolnictwa musi się naprzód etapami, ewoluować. Najpierw zabrano się do szkół podstawowych, tj. do szkół powszechnych, następnie reformuje się gimnazja. Obecnie przychodzi kolej na szkolnictwo zawodowe

W związku z tem i u nas nastąpi co do szkół zawodowych, jak szkoły handlowe i inne, poprawa na lepsze.

Oto dzięki sprężystym posunięciom fachowym ze strony wizytatora szkół zawodowych inż. Wl.

Witkowskiego, byłego dyrektora szkoły królowej Jadwigi, w Sosnowcu budować się będzie centralny gmach dla szkół zawodowych dla pomieszczenia szkół Landlow, żeńskich i męskich, szkoły gospodarze i kursów wieczorowych.

W tym celu rząd przyznał subwencję na razie trzydzieści pięć tysięcy złotych. Prowadzone są również pertraktacje z miastem co do placu pod budowę i prawdopodobnie odpowiedni plac będzie uzyskany na hałdach, drogą zamiany z tow. sosnowieckiem. **Kwestja Placu jest na właściwej drodze.** Z chwilą przygotowaniu planu budowy będzie można przystąpić do realizacji tego projektu.

W ten sposób będzie naprawione zło, jakie spotkało miasto Sosnowiec, przez utratę szkoły technicznej.

Aczkolwiek mieliśmy informacje już dawniej o tych zamierzeniach, jednak nie podawaliśmy do wiadomości społeczeństwa tak długo, dopóki sprawa ta całkowicie nie dojrzała.

Z przyjemnością stwierdzić musimy, że p. wizytator inż. Witkowski będzie miał niezapomniane zasługi na polu szkolnictwa zawodowego, którego jest kompetentnym znawcą i prawdziwym opiekunem.

Spodziewać się należy, że jeżeli jeszcze nie pózną jesienią, to na wiosnę rozpocznie się budowa dużego gmachu dla szkół zawodowych m. Sosnowca.

Posiedzenie komitetu obchodu 250-lecia odsieczy wiedeńskiej w Sosnowcu

W magistracie w Sosnowcu pod przewodnictwem **radcy Janika** odbyło się onegdaj posiedzenie komitetu obchodu 250 rocznicy odsieczy wiedeńskiej.

Na posiedzeniu kom. ustalono ostatecznie program obchodu, który się przedstawia następująco: dn. 16 bm. wieczorem capstrzyki; z 4-ch punktów miasta wyjdą jednocześnie oddziały, które połączą się przed płytą Nieznanego Żołnierza. Dn. 17 bm. uroczyste nabożeń-

stwo w kościele parafjalnym po nabożeństwie pochód do dworca kolejowego, gdzie wygłoszone zostaną przemówienia. O godz. 12 w południe odbędzie się akademja popularna w kinie „Zagłębie“ na program której złożą się: przemówienie, popisy orkiestry szkoły muzycznej, gra solowa na skrzypcach i t. p.

Komitet wzywa mieszkańców Sosnowca do udekorowania domów i balkonów.

Z kieleckiej izby rzemieślniczej.

Kielecka izba rzemieślnicza rozpatrzyła projekt rozporządzenia o pracy młodocianych i kobiet w przemyśle i rzemiośle.

W opinii swej izba wypowiedziała się przeciw jednolitemu traktowaniu pracy młodocianych w przemyśle i rzemiośle, motywując swą opinię faktem, że praca młodocianych

w rzemiośle unormowana jest przez pisami ustawy przemysłowej i polega na nauce rzemiosła, przyczem wzajemny stosunek jest przeważnie unormowany.

Wprowadzenie zakazu pracy młodocianych w rzemiośle spowodowało by dostęp uczniów do rzemiosła z wyraźną jego szkodą.

KRONIKA

KALENDARZYK

Wrzesień 10 Niedziela
Dziś: Mikołaja z Toł.
Jutro: Piotra i Jacka
Wschód słońca: 5.13
Zachód słońca: 18.9

RADJO
WARSZAWA.

Niedziela, 10 września.
9.50. Program na dz. bież. 10.00. Tr. Naboż. polowego z placu Łukasieńskiego w Wilnie. 11.58. Sygnal czasu. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Kom. meteor. 12.15. Poranek muz. 14.00. Zadania Banku Akceptacyjnego. 14.15. Kom. roln. 14.20. Plyty. 14.55. Moje uwagi o nawozach pomocniczych. 15.05. Plyty. 16.00. Program dla dzieci. 16.30. Recital śpiew. 17.00. Dziecko robotnicze w okresie przedszkolnym. 17.45. Tr. z Warsz. 18.00. Plyty. 18.25. Wiad. z pola bitwy pod Wiedniem. 18.40. Rozmaitości. 19.00. Słuch. Z okazji odsieczy Wiednia. 19.40. Skrzyżka poczt. 20.00. Koncert w wyk. ork. P. R. 20.50. Dz. wiecz. 21.00. Na wa solej lwowskiej fali. 22.00. Kom. Aero klubu Rzplitej Polsk. 22.05. Muzyka tan. 22.25. Kom. sport. 22.40. Kom. meteor. i kom. polic. 22.45. Muzyka tan.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 11 września.
7.00. Sygnal czasu. 7.05. Gimnastyka. 7.20. Plyty. 7.25. Dz. poran. 7.30. Plyty. 7.52. Chwilka gospod. domowego. 7.55. Program na dz. bież. 11.58. Sygnal czasu. 12.05. Plyty. 12.25. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 12.33. Kom. meteor. 12.35. Plyty. 12.55. Dz. połudn. 14.55. Kom. Min. Op. Spół. 15.00. Plyty 15.00. Wiad. bież. 15.10. Kom. Państw. Inst. Ekspor. towego. 15.15. Plyty 15.25. Kom. gospod. 15.35. Plyty. 15.45. Przegl. kom. 15.50. Plyty. 16.00. Koncert popul. 17.00. Pogodanka w jez. franc. 17.15. Recital forte pianowy. 17.50. Pieśni i arje operowe. 18.15. Odezyt. 18.35. Recital śpiew. 18.40. Wiad. z pola bitwy pod Wiedniem. 19.20. Rozmaitości. 19.35. Program na dz. nast. 19.40. Feljeton lit. 20.00. Skrzyżka poczt. 20.15. Tr. z Pragi. Czeski. 21.20. Opera Hrabina. W Lej przerwie Dz. wiecz. w 2-aj Wiad. bież. i kom. pol. licyjny.

KATOWICE

Niedziela, 10 września.
10.00. Naboż. polowe z placu Łukasieńskiego w Wilnie. 11.58. Sygnal czasu. 12.10. Tr. z Warsz. 14.00. Skrzyżka pocztowa. 14.15. Plyty. 14.30. Istota religij. 14.45. Wieniec pieśni śląskich 14.50. Plyty. 16.00. Tr. z Warsz. 17.00. Odezyt z Łodzi. 17.15. Tr. ze stadionu Legii w Warszawie. 17.45. Huczenie wes. e. 18.20. Wiadomości z pola bitwy pod Wiedniem. 18.35. Program na dz. nast. 18.40. Rozmaitości. 19.00. Słuch. z Warsz. 19.00. Bory bojki śląskie. 20.00. Tr. z Warsz. 21.00. Na wesolej fali lwowskiej. 22.00. Kom. sport. 22.05. Muzyka tan. 22.25. Kom. sport. 22.40. Kom. meteor. i kom. polic. 22.45. Muzyka tan.

Z Kielc.

(k) 12-ty dzień strajku w Chęcinach. Sytuacja strajkowa wśród robotników zatrudnionych w zakładach wapienniczych Hempla w Chęcinach nie uległa zmianie, a odbyte konferencje wobec opornego stanowiska obu stron nie dały żadnego rezultatu.

(k) Zatomowana niżka cen zboża. Gwałtowna obniżka cen zboża jaka wystąpiła na terenie woj. kieleckiego w połowie ub. miesiąca została zanamowana na dzięki interwencji państwowych zakładów przemysłowo-zbożowych oraz zmniejszeniu podaży żyta na rynkach tutejszych.

Ceny żyta wobec zmniejszonej dozwózów zdradzała tendencję zwykłą i w dalszych obrotach doszły i 12 zł. za 100 kg.

(k) Brukarstwo i garbiarstwo zaliczone do rzemiosł. Wobec zaliczenia brukarstwa i garbiarstwa do rzemiosł, władze administracyjne przy stały do rejestracji i wydawania kart rzemieślniczych osobom traktującym się tem rzemiosłem, które przed dniem 13 kwietnia br. wykonywały rzemiosło to legalnie. Termin rejestracji upływa z końcem października.

(k) Spadek zatrudnienia w przemyśle drzewnym. Wobec rozpoczęcia się kampanji jesiennej w przemyśle drzewnym oczekiwany jest spadek zatrudnienia w warsztatach, który osiągnie 30 proc.

Jest to objaw normalny zjawiający się stale w tym okresie czasu.

Z Zagłębia.

**TEATR MIEJSKI
W SOSNOWCU
UROCZYSTE OTWARCIE
SEZONU.**

Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie nowego sezonu teatralnego w Sosnowcu. Na pierwszy rzut oka licznie zebrana publiczność mogła się przekonać o pewnych inwestycjach, poczynionych w teatrze. Mianowicie odrestaurowano wejście przy kasie, założono nowe portjery, odnowiono westybul i szatnie, oraz przebudowano piec.

Okolicznościowe przemówienia wygłosili: wiceprezes sądu okręgowego Kucharski, w imieniu towarzystwa przyjaciół teatru i literatury warszawski p. Jerzy Kossowski. Mówił również w imieniu miasta tymczasowy kierownik magistratu m. Sosnowca, p. Kuźniak.

Po przemówieniach artyści: odegrali komedię Al. Fredry pt. „Zemsta”, w nowej zupełnie inscenizacji i dobrej reżyserji dyr. Gołaszewskiego.

—oOo—

**DO WIADOMOŚCI DYREKTORÓW
SZKÓŁ W SOSNOWCU, DĄBROWIE
ZAWIERCIU I CZĘSTOCHOWIE**

Kuratorjum szkolne w Krakowie w drodze telefonicznej, na ręce dyrektora Mazura, podaje do wiadomości dyrektorów zainteresowanych, że wyjazd na 6-dniową konferencję od 11 do 16 września w Krakowie odwołuje się na termin drugi, to jest od 18 do 23 września br., w myśl okólnika z dn. 3. VIII. L. II. — 8285 33. Panie dyrektorzy i panowie dyrektorzy z Sosnowca, Będzina, Dąbrowy, Zawiercia i Częstochowy raczą przeto na 1 turnus nie wyjeżdżać.

Powód odwołania — przepelnienie 1 turnusu.

—oOo—

**ZAMÓWIENIA SOWIECKIE
DLA MODRZEJOWSKICH
ZAKŁADÓW**

Jak się dowiadujemy zakłady modrzejowskie otrzymały zamówienia na dostawę do Sewastopola 5 tys. ton żelaza handlowego, wartości 1 milj. 500 tys. zł i na warunkach 18-miesięcznego kredytu.

W związku z tem, zakłady modrzejowskie w najbliższym czasie mają przyjąć do pracy około 150 robotników.

Kursy Zawodowe Twa Politechniki Szkolnictwa Zawodowego w Sosnowcu przyjmują zapisy na kursy elektromonterskie, murarskie — ciesielskie, mechaniczne — kreślarskie, rysunkowe — zdobnicze, obróbki metali, spawania i cięcia metali oraz stolarski, które rozpoczyna się z dniem 18 września br.

Kancelaria udziela informacji i przyjmuje zapisy w godz. 18 — 20 przy ul. 1 Maja 25 (tel. 13 — 36) od dn. 4 bm. w lokalu Szkoły Rzemieślniczo — Przemysłowej.

— Lustracja kół dzielnicowych BBWR. w Sosnowcu. W ciągu tej jesieni nastąpi gruntowna lustracja kół dzielnicowych BBWR. Lustracja dokonana przedyjum grodzkiego koła BBWR. Kola dzielnicowe mają przygotować wszystkie księgi, kasę i spis członków oraz przedłożyć program prac na rok następny.

W sprawie programu prac należy odbyć posiedzenie zarządu i przedy skutować materialem. Program winien obejmować tylko rzeczy realne i możliwe do przeprowadzenia. W czasie lustracji zarząd grodzkiego koła da pewne wytyczne, jak należy wykonać program prac obywatelskich na danym terenie.

— P. Replńska, właścicielka gimnazjum żeńskiego w Będzinie, Kołataja 35 wspólnie z radą pedagogiczną postanowiła ułatwić kształcenie się zdolnym dzieciom bezrobotnych i przyjmując bezpłatnie po kilka dziewczynek do klas 2, 3, 4 i 5-jej.

MASŁO WYBOROWE „KRAKOWIANKA“

Gospodarka na kopalni „Helena”

Nowe wybryki syndyka masy upadłości kop. „Helena“

Zmuszeni jesteśmy z konieczności powrócić do sprawy kopalni „Helena“ i do jej niefortunnego syndyka p. Willnera.

P. Willner znów pozwala sobie na wybryki, które należy publicznie napiętnować.

Leży przed nami odpis skargi wystosowanej przez ogół robotników kopalni „Helena“ do p. prokuratora sądu okręgowego w Sosnowcu.

Robotnicy stwierdzają wręcz, że wszystkie przedsięwzięcia p. Willnera, jako syndyka idą po linii interesów właścicieli upadłej kopalni.

P. Willner, jak twierdzą robotnicy, nie tylko jest szkodnikiem, jeśli chodzi o interesy masy upadłości, ale zachowaniem się swoim jątrzy sytuację na kopalni i jest przyczyną awantur i bójek na terenie kopalni.

W dn. 26 ub. m. zjawił się p. Willner na kopalni w otoczeniu 25 ludzi, dawnych robotników kopalni w celu przeprowadzenia „inspekcji”. Robotnicy, sądząc, że znowu chcą unieruchomić kopalnię rzucili się na ludzi p. Willnera. Wywiązała się bójka, która zakończyła się poturbowaniem i to poważnym kilku robotników.

Z posiedzenia komitetu budowy gmachu szkoły średniej w Zawierciu

Onegdaj odbyło się w gmachu starostwa posiedzenie komitetu budowy w pełnym składzie, na którym przewodniczący komitetu p. Stanisław Holenderski, inż. arch. Roskoszny, oraz przewodniczący poszczególnych sekcji złożyli komitetowi szczegółowe sprawozdanie z dotychczasowych prac dokonanych przy budowie gmachu.

Komitet budowy oprowadzony przez przewodniczącego i kierownika robót inż. arch. Roskosznego przed posiedzeniem zwrócił budujący się gmach stwierdzając z zadowoleniem nadzwyczajny postęp robót, gdzie w iscie amerykański sposób, w tak krótkim czasie, bo niespełna 3 miesiące wybudowano nowożytny gmach o kubaturze około 13.000 m³ Ponieważ gmach szkoły w stanie surowym będzie w b. krótkim czasie całkowicie wykonany, komitet budowy omówił swe dalsze prace i postanowił wykorzystać okres zimowy do opracowania planów i kosztorysów na budowę wodociągów, kanalizacji, elektryfikacji, wszystkich robót stolarskich itd. oraz zebrać oferty i urządzić przetargi, by z wiosną r. przyszłego przystąpić do całkowitego wykończenia gmachu, a z rozpoczęciem roku szkolnego oddać go do użytku społeczeństwa.

Nieudana ucieczka sprawcy napadu na insp. Federowicza z gabine u sędziego śledczego w Olkuszu

Onegdaj sędzia śledczy w Olkuszu przesłuchiwał dwóch sprawców napadu na inspektora pracy inż. Federowicza pod Sławkowem: Władysława Derejskiego i Zygmunta Rajcę.

W tym czasie, kiedy w gabinecie sędziego śledczego znajdował się Derejski wraz z jednym posterunkowym, Rajca pozostawał pod opieką innego posterunkowego w drugim pokoju sędziego.

Rajca skorzystawszy z sytuacji, gwałtownym uderzeniem w klatkę piersiową powalił posterunkowego na ziemię i sam rzucił się do ucieczki.

Pozatem p. Willner otwarcie sabotuje normalny bieg pracy i wierzonej mu kopalni. Wszystkie jego wysiłki idą w tym kierunku aby wykazać, że kopalnia nie może sprawnie funkcjonować, bez kierownictwa właścicieli kopalni i dlatego trzeba ją zamknąć.

Jako przykład jawnego sabotażu p. Willnera może posłużyć fakt, że ostatnio kopalnia cierpi na brak materiałów drzewnych i wybiera p. Willner umyślnie nie zakupuje tych materiałów, aby spowodować przerwę w normalnej pracy kopalni i w ten sposób wykazać, że kopalnia nie może funkcjonować bez kierownictwa właścicieli. Pieniądze wpływają, bo część długów została nawet spłaconą. P. Willner, korzystając z okazji, że drugi syndyk p. Rusinek jest na ćwiczeniach wojskowych, czyni wszystkie wysiłki, aby podkopać egzystencję kopalni.

Czas już najwyższy, aby władze zainteresowały się działalnością p. Willnera. P. Willner, jako syndyk kopalni, winien dbać o interes robotników, a nie uprawiać po ich plecami różnych kombinacji z właścicielami kopalni.

Działalność p. Willnera — to jeden wielki skandal!

Z uniwersytetu powszechnego w Czeladzi

W dniu wczorajszym rozpoczęły się zapisy kandydatów do nowego zespołu słuchaczy i odbywać się będą w lokalu U. P. ul. Parkowa 1 codziennie do dnia 19 września włącznie w godz. od 19 do 21.

Przyjmowani będą kandydaci (ki) od lat 18, przyczem zaangażowani w pracę społecznej będą mieli pierwszeństwo.

Ilość miejsc ograniczona.

Program nauki rozłożony jest na dwa lata i przewiduje, w I-ym roku — historję literatury, historję powszechną, geografję gospodarczą, przyrodę martwą, w II-gim — historję powszechną, historję literatury, ekonomję, przyrodę żywą (biologję), spółdzielczość, samorząd, związki zawodowe, ustawaodstwo socjalne. Niezależnie od tego przewidziany jest program (w 1-ym 2-gim roku): śpiew, teatr, gry sportowe i towarzyskie, wycieczki itp. zajęcia świetlicowe.

Przy uniwersytecie czynna jest biblioteka, a z rozpoczęciem roku szkolnego zostanie uruchomiona czytelnia dzienników i czasopism gospodarczych, zawodowych, sportowych, humorystycznych itp. w liczbie ogólniej ponad 20.

Zajęcia na U. P. odbywać się będą zasadniczo 5 dni w tygodniu w godzinach wieczornych.

Szczegółowe informacje będą udzielane w czasie zapisów.

Wszyscy więc starzy i młodzi, których interesują zagadnienia państwa, narodowe, samorządowe, gospodarcze, społeczne i ogólnoludzkie, którzy odczuwają potrzebę zgłębiania swej indywidualności i pragnienie czegoś więcej poza zasadę życia i użycia niech spieszą, nie zwlekając na uniwersytet.

—oOo—

— Egzaminacje praktyczne dla nauczycieli. Termin wnoszenia podań do egzaminu praktycznego w okręgu jeziennym upływa z dniem 15 września br. Podania udokumentowane należy wnieść do prezesa komisji egzaminacyjnej, na ręce inspektora szkolnego.

— Zebranie pracowników budowlanych w Dąbrowie. Dnia o g. 10 rano w lokalu przy ul. Robotniczej odbędzie się w Dąbrowie zebranie pracowników budowlanych.

— Zarząd związku podoficerów rezerwy w Będzinie wzywa wszystkich członków aby dnia 10 bm. o godz. 7.30 rano punktualnie zgłosili się na zbiórkę w lokalu koła. Przybycie obowiązkowe.

— Na apel dyrekcji kasy chorych w Sosnowcu związek pracowników tejże kasy zadeklarował udział w subskrypcji pożyczki narodowej w wysokości od 50 do 100 proc. miesięcznych poborów. Do subskrypcji zgłosiły również akces związki i lekarzy, dentystów i farmaceutów.

— Nieszczęśliwy wypadek w Zabkowie. Podczas przetoczenia wagonów w Zabkowie zdarzyło się waganie. Znajdujący się w brankarcie pracownik PKP. z Krakowa Józef Hebler uderzył głową w ścianę wagonu, doznając wstrząsu mózgu. Przewieziono go do szpitala w Będzinie.

— Samochód przejechał 3-letnie dziecko w Sosnowcu. Samochód firmy „Stral” w Szopienicach na ul. Pilsudskiego w Sosnowcu najechał na 3-letnie dziecko Ieka Szlucmana (Wysoka 3), które doznało ogólnych ciężkich obrażeń ciała. Przewieziono je do szpitala.

STRAŻ POŻARNA OCHOTNICA m. Zawiercia

przyjmuje do ładowania; akumulatory radiowe po zł. 1.—, baterje anodowe po zł. 2.—, akumulatory samochodowe po zł. 5.— oraz reperację wszelkich akumulatorów, zmianę płyt, kwasów i t. p. po bardzo niskich cenach.

Z Zawiercia.

BANDA ZŁODZIEI I PASERÓW PRZED SĄDEM OKRĘGOWYM W SOSNOWCU.

Wczoraj w sądzie okręgowym w Sosnowcu ogłoszony został wyrok na złodziei i paserów, oskarżonych w sprawie masowej kradzieży żelazek elektrycznych i termosów, dokonanej niedawno temu w fabryce „Światowid” w Pohulance pod Myszkowem.

Sprawca kradzieży 21-letni Feliks Czewik, mieszkaniec Pohulanki bezrobotny piekarz, ukarany sześciomiesięcznym więzieniem o wiele zaś surowsze kary wymierzył sąd paserom, kupcom z Żarek.

Skazani zostali: Abram Wałstraub, lat 29 i Chaim Zajdner — na półtora roku więzienia i 1000 złotych grzywny, oraz Lejbuś Borensztajn, lat 25 i Szlama Wałstraub, lat 23, na rok więzienia i 200 złotych grzywny.

Surowy wyrok na paserów wywołał zrozumiałe wrażenie.

O złożeniu jakiegokolwiek kwoty na książeczkę oszczędnościową w **KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI** w Zawierciu, poza jej wkładca, dowiedzieć się nikt nie może, gdyż to jest tajemnicą zawodową K. K. O. i służbą jej urzędników.

KAFLE

cegły szamotowe, okucia piekarnicze, papy, cement, po cenach konkurencyjnych sprzedaje firma

A. D. PREJZEROWICZ

Dąbowa Górna Dzierży 16

— WARUNKI DOGODNE —

Cziowiek, który uznaje Czas i czas i zna tajemnicę przyszłości

W ustronnej wiosce angielskiej Bunerry mieszka pewien niezwykle człowiek, nazwiskiem Dunn. Niezwykły, gdyż uważa, że istnieją dwa różne czasy. Jeden czas to ten, którego pojęcie jest dobrze znane człowiekowi — oraz drugi Czas przez duże C, w którym jakgdyby zawiera się tamten.

Ten człowiek, którego w całej okolicy nazywają człowiekiem, „igrającym z czasem” uważa, że jak możemy cofać się myślą w przeszłość, wspominając, taksamo może my wybiegać myślą w przyszłość. Przyszłość powinna być według Dunn, dla człowieka taką samą otwartą księgą, jak przeszłość: nie powinien na zawieranie żadnych tajemnic.

„Człowiek we śnie” powiada Dunn wybiega, niekiedy, myślą w przyszłość i widzenia te są czasem cał-

kiem normalnem”.

Jako dowód prawdziwości tego twierdzenia przytacza Dunn sad, jaki miała żona pewnego literata angielskiego pani Winifred Priestley. Śniła jej się, że za trzy dni ulegnie katastrofie samochodowej. Rzecz ciekawa, nieszczęście nie przytrafiło się jej, ale zato tegoż dnia pewnej pani, która nazywała się taksamo Winifred Priestley.

Dunn uważa ten niejako prognozy sen tylko za próbkę sięgnięcia do Czasu przez człowieka. Twierdzi on, że przyjdzie chwila, kiedy wszyscy będą znali swą przyszłość.

Trudno osądzić, czy chwila ta na dejdzie istotnie, ale już teraz możemy powiedzieć, że nie będzie to wcale tak dobrze, jak się panu Dunn wydaje.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Zawody konne w Sosnowcu.

Dziś odbędą się na stadionie Policji jego KS. w Sosnowcu o godz. 8 popoł. pierwsze w Zagłębiu zawody konne po licji pow. będzińskiego.

Zawody wzbudziły duże zainteresowanie.

Dla zwycięzców przewidziany jest szereg cennych nagród.

Nagrody dla najlepszych jeźdźców ofiarowali: wojewoda kielecki Paciorewski, naczelnik Żwirski, komendant wojewódzki p. p. inspektor Grabowski, starosta powiatowy w Będzinie, komendant powiatowy p. p. w Będzinie, związek legionistów, magistrat m. Sosnowca. Ilustrowany Kurjer Codzienny i tygodnik sportowy „Raz, Dwa, Trzy” (piękny puchar przechodni), dr. Schönborn, Policyjny klub sportowy komendant szkoły policyjnej na Piaskach oficerowie tejże szkoły, asp. Jasinski i komitet organizacyjny zawodów.

Zawody zaszczytą swoją obdarzą władze zamiejscowe i miejscowe, policyjne i administracyjne.

Ceny miejsce: łoże 3 zł., siedzące I rząd 2 zł. następne rzędy po 1 zł. 50 gr., stojące 1 zł., ulgowe 75 gr. dla uczniów i dzieci 50 gr.

STRZELANIE O ODZNAKĘ STRZELECKĄ W STRZEMIESZYCACH.

Związek strzelecki w Strzemieszycach urządza strzelanie o odznakę strzelecką III i II kl.: dziś od godz. 9 do 11 i od 14 do 18 w poniedziałek 11 bm. od godz. 16 do 18.

Strzelnica znajduje się na Szalaszowie (p. Mazarak). Naboje i tarcze do nabycia na strzelnicy.

BRYNICA — PŁOMIEN.

Dziś o godz. 11 przedpoł. na boisku miejskim w Czelaadzi „Brynica” rozegra zawody o mistrzostwo kl. B z Płomiem z Miłowic.

CKS. walczy o mistrzostwo kl. A z Hakoachem będzińskim.

Z Olkusza.

NIEBEZPIECZNY CIOS W OKOLICY SERCA.

We wsi Czajowice pod Ciołowem wynika niebezpieczna awantura pomiędzy Stanisławem Wachowiczem z Czajowic i jego kolegą z sąsiedniej wsi Bęblo, Stefanem Baranem. W pewnej chwili Wachowicz rzucił heblem w kierunku Barana, lecz ten się na całość usunął i narządził przejechać obok Zderzewany Wachowicz złapał wówczas ostre długi żelazne, używane przy robieniu i zadał niemu silny cios w bok Barana.

Ostrze przebiło płuco w okolicy serca. Wezwany lekarz z Ojcowa, dr. Czyżowski opatrzył rannego i skonstatował ciężki stan chorego.

(ol) Pobicie gajowego przy kradzieży drzewa. Onegdaj w lasach sławskich pobity został do nieprzytomności przez mieszkańców wsi Burka, gm. Sławków: Mieczysława Kiwiora i Tomasza Scigaja — gajowy Ignacy Przeslica. Przeslica, napotkawszy Kiwiora i Scigaja wiozących drzewo z lasu, które skradli, żądał pozostawienia drzewa i udania się z nim na posterunek. Obydwaj rzucili się na gajowego i pobili go dotkliwie, zabierając kradzione drzewo do domu.

Tego rodzaju kradzieże w lasach sławkowskich, są na porządku dziennym i jedynie wysokie kary, wymierzone przez sąd grodzki w Olkuszu, mogą położyć kres kradzieżom.

HUMOR.

CELOWY UKŁON.

A. — Komu ukloniłeś się teraz mój drogi?

B. — Golarzowi. Od czasu jak nie oszukał z tem lekarstwem na porost włosów, pokazując mi stale moją łysą głowę!

NA HELU.

Ona: — Moje włosy bardzo zjaśniały, to robi słońce i powietrze morskie.

On: — Moje włosy zupełnie już osiwiały — to robią wysokie rachunki hotelowe i twoje toalety.

DRAŻLIWY PACJENT.

Doktor do studentów: — Niech panowie zwróca uwagę na ziemista cere chorego, opadniętą szczękę, odstające uszy i sterzące kości policzkowe.

Pacjent. — No, jeżeli chodzi o mordę, to z pana doktora też żaden Ramon Navarro.

„Marli wstają z grobu...”

POWIEŚĆ.

193

Raul i Gabryela, siedzący naprzeciwko siebie, ukradkiem zamieniali spojrzenia pełne czułości i młoda dziewczyna cała zatopiona w tem milczącym upojeniu, zapomniała o wszystkim, co tak niedawno jeszcze wycierpiała.

Na kilka tylko minut przed obiadem wyładowano na brzegu Marny u stóp willi Róż.

Tym razem Gabryela nie odmówiła ramienia pani de Garennes w czasie drogi przez park. Dłuższy po był na otwartym powietrzu znużył ją.

Podczas obiadu i wieczorem nie zaszło nic godnego uwagi.

O dziesiątej pożegnano ją Gabryela udała się do swego pawilonu, po zamianie pozumiewających spojrzeń z Raulem.

Filip z kuzynem udali się na stację kolei żelaznej, a pani de Garennes poszła zadać swojej pannie do towarzystwa nową dozę trucizny.

XXXVII.

W dniu tym, kiedy obaj kuzynowie przebywali w Bry-sur-Marne, Juljan Vendame czasu nie tracił.

Nowa myśl, dążąca do uczynienia pobytu w pawilonie Morfontaine przyjemniejszym i mniej tajemniczym, przyszła mu do głowy. Wskutek tego od rana udał się za kupnem rozmaitych przedmiotów.

Przedmioty te stanowiły najkompletniejsze przyrządy, używane przez malarzy pokojowych, jako to: pendzle, szczotki, olej, esencje kolorów, zwity papieru i t. p. Z tego wszystkiego zrobił pakiet, przewiózł na dworzec Północny i złożył w pakamerze.

Następnie udał się do Temple i zakupił całkowite ubranie zniszczone długim użytkowaniem.

Powróciwszy na ulicę Assas, zapakował swoją walizę, o czwartej udał się znowu na dworzec i wszystkie swoje bagaże wyekspedował na pierwszy pociąg idący do Survilliers.

Nie potrzebujemy dodawać, że Vendame poddał powierzchowność swoją najzupełniejszej zmianie.

Peruka z kręconymi się włosami daleko ciemniejszego koloru aniżeli jego własne, zmieniła go nie do poznania.

Na perukę tę włożył wyską czapkę jedwabną.

Ubranie było podobne do używanego zwykle przez robotników i nadawało mu powierzchowność mieszkańca paryskich przedmieść.

Ponieważ dyliżans z Morfontaine nie na każdy pociąg przychodził, zmuszony był zatem oczekiwać na następny.

Miał przed sobą dwie godziny czasu, z których skorzystał, ażeby się dowiedzieć o rozmaitych rzeczach, o których wiedzieć potrzebował.

W tym celu, zwracając się do naczelnika stacji, zapytał go:

— Wszak odbierasz pan tu depesze?

— Tak, panie, a raczej przechodzą one tylko przez nasze biuro poczt i telegrafów do la Chapelle-en-Serval, a biuro to wysyła je do miejsca przeznaczenia.

— Bardzo dobrze, dziękuję panu...

Juljan pożegnał naczelnika stacji i rzekł do siebie:

— Trzeba pójść do Chapelle-en-Serval... Dwie godziny wystarczą, aż nadto, ażeby zajść tam i powrócić na czas.

I lotr poszedł drogą wiodącą do miasteczka, znajdującego się mniej więcej o czterdzieści minut drogi od Survilliers.

Biuro poczt i telegrafów znajdowało się w samym środku miasteczka.

Vendame zbliżył się do drzwi.

chciał je otworzyć, lecz znalazł z we wnętrzu zamknięte.

Bardzo niezadowolony zabierał się już do odejścia, gdy jakaś kobieta, oparta na ramie od okna domu, do którego stuknął, będąca właśnie zarządzającą biurem pocztowym, zatrzymała go słowami:

— Czego pan sobie życzy?

— Przyszedłem, moja pani, z prośbą o pewne wyjaśnienie...

— Biuro jest zamknięte w niedzielę do południa, ale ja może będę mogła pana objaśnić. O cóż panu chodzi?

— Chodzi mi o to: Jestem malarzem, idę do Morfontaine na robotę na rzecz mego majstra, który ma mi przysłać depeszę... Chcę abym wiedział, w jakich godzinach roznosiciele pani wręczają depesze.

— U mnie chłopcy spełniają służbę roznosiciele depesz, mój panie... Jest ich dwóch, ale niema stałych godzin do rozsyłania telegrafów są dalszych stron. Jeżeli dziesięć są w domu, jak tylko nadejdą depesze zabierają je. W przeciwnym razie, czekamy na powrót którego z nich. Do Morfontaine chłopcy jadą dyliżansem.

— Jeżeli tak, to depesze można odbierać o każdej godzinie.

— Każdej godzinie nie. Biuro czynne jest od rano do 1 po 8 południu, a potem od 3 do 7 wieczorem, ale depesze, które przychodzą po 3, posyłamy dopiero nazajutrz.

d. c. n.

**Coś niebywałego!
Ceny okazyjne!**

Bielizna męska, damska i dziecienna, sfetry.
Pończochy, skarpetki, rękawiczki.
Bielizna trykotowa, bawełniana i jegerowska, oraz drobna galanteria —

Nadeszły tanie pulowery.

DO NABYCIA W FIRMIE

„RENOMA“

Sosnowiec, Modrzejowska 20. — Bazar Centralny.

CENY NADZWYCZAJ NISKIE.
CODZIENNE NOWOŚCI
OBSŁUGA SOLIDNA.

Zwiedzanie Firmy „RENOMA” do kupna nie obowiązuje.

**ZNAKOMITA OKAZJA DLA WYZYSKANIA WOLNYCH
GODZIN POPOŁUDNIOWYCH I WIECZOROWYCH**

Osoby na stanowiskach, sekretarze zrzeszeń gospodarczych, urzędnicy państwowi, komunalni i prywatni, panie z towarzystwa i t. p. mogą znaleźć intratne źródło ubocznych dochodów, dzięki współpracy z poważnym towarzystwem ubezpieczeń.

Zgłoszenia pod: „REPREZENTACYJNY” do Administracji pisma.

Istniejące od 1915 roku KURSY HANDLOWE

zaprzysiężonego buchaltera - rzeczoznawcy i autora nowych metod księgowości

Fr. Sikorskiego

przyjmują zapisy kandydatów (tek) codziennie od 4 do 6 godziny wieczorem
w Dąbrowie Górnej, ul. Wł. Reymonta Nr. 18
w Sosnowcu w sklepie tytoniowym W-nych LESKIEGO
i MUSIĄŁOWICZA ul. Piłsudskiego 18.

Opłata minimalna. Program nauk na miejscu.

Zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego

**ROCZNE KURSY HANDLOWE
D-ra K. Statlera**

dypl. Uniw. Ph. w Brukseli

Tel. 6-82 w BĘDZINIE, ul. Modrzejowska 44, I p. front Tel. 6-82
przyjmują zapisy codziennie, oarócz niedziel i świąt,
od 10 — 13 i od 16 — 20.

Absolwenci otrzymują świad. p-g wzoru, zatwierdzonego przez
Kurat. Okr. Szk. Krak.
Zniżki tramwajowe. Prospekty bezpłatne. Niezamożnym ulgi.

**Zakład artystyczno-rzeźbiarski
i kamieniarski**

JANA ZAGÓRSKIEGO

Sosnowiec, ulica Aleja 8. — Telefon 12-48

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, drewno studzienne, płyty trotuarowe, postumenty z krzyżami żelaznymi i t. p. — Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności.

DZIŚ PREMIERA

„Narzeczona z Wiednia“

Pełna humoru i czarujących melodii peretka filmowa. Muzyka Franciszka Lehara w roli tytułowej Marta Eggert. Film na którym każdy dobrze się ubawi.

Ceny miejsc bez zmian.

Wkrótce „MARTWY DOM” w/g pow. Dostojewskiego.

KINO

ZAGŁĘBIE

dawniej

Kino-Teatr „Udziałowy”

Już wróble na dachu głoszą, że mydło

tańsze,
oszczędniejsze,
bo wydajniejsze

REKLAMOWY TYDZIEŃ!!!

Każdy otrzymuje zupełnie darmo 1 chustkę dużą wełnianą do okrycia lub 1 marynarkę męską z gatardiny, kto zamówi 2 komplety z niżej wymienionych, a więc.

Tylko za zł. 14.20 gr.

wysyłamy: 1 kostium damski swetrowy (to jest spódniczka i pulower) czdobiony pięknym haftem w dobrym gat. w różnych kolorach, 1 koszulę damską puszystą z zimowego trykotu lub koszulę z ręcznym haftem, 1 parę dobrych zimowych reform, 1 parę pończoch wełnianych „Macca z jedwab”, 1 biustonosz z popeliny jedwabnej i 1 parę rękawiczek damskich wełnianych podwójnych (kolory wg. żądania).

Tylko za zł. 16.—

wysyłamy: 3 mtr. kortu szer. 140 cm. na ładne ubranie męskie, 1 pulower męski w najnowszy fason obecnego sezonu z szalowym kołnierzem lub z błyskawicznym zamkiem, 1 koszulę męsk. puszystą z zimowego trykotu, 1 parę kałesonów z zimow. trykot. w dobrym gat., 1 parę skarpetek mocnych „Muliné”, 1 duży ręcznik wafkowy i 3 chusteczki do nosa z kantami.

Tylko za zł. 27.70 gr.

wysyłamy: szluzkę 17 metrów płó. a białego szer. 80 cm. w dobrym gat. 10 mtr. flaneli białej miękkiej i puszystej, 10 mtr. płótna kremowego (nessel) o gęstym wyrobie na wszelką bieliznę i 10 mtr. płótna ręcznikowego białego na dobre trwałe ręczniki lub 2 prześcieradła z kant. pełnej długości i szerokości. Powyższe komplety wysyłamy każdemu na listowne zamówienie za zaliczką pocztową (płaci się przy odbiorze). Bez ryzyka, jeżeli towar się nie podoba, przyjmujemy go z powrotem i pieniądze natychmiast zwracamy. Zamówienia prosimy adresować: „Polski Towar” Łódź II, Skrzynka poczt. 208.

Uwaga: Wohec reklamy nie doliczamy za opakowanie i przesyłkę pocztową. Żądacie bezpłatnych cenników na sezon zimowy.

NIEBYWAŁA OKAZJA!!!

Firma nasza, biorąc pod uwagę ciężki kryzys ekonomiczny i ogólny brak gotówki, postanowiła w celu zareklamowania naszych doskonałych wyrobów wśród najszerszych warstw społeczeństwa, wysłać pełne komplety pierwszorzędnych towarów po cenach dotąd niebywałych, gdyż,

TYLKO ZA ZŁ. 16.70 GROSZY

wysyłamy: 3 metry materiału wełnianego „Angora” w najmodniejsze wzory, pełnej podwójnej szerokości (140 cm.) na eleganckie męskie ubranie, 4 metry materiału na elegancką suknię damską, 1 koszulę męską trykotową z satynowym wykończeniem, 1 p. kal., 1 koszulę dam., 1 p. reform damskich na gumie we wszelkich kolorach i rozmiarach, 1 parę skarpetek deseniowych, 1 pasek zamiszowy do spodni z ładną nielową kłamrą, 3 chusteczki z ładnym kolorym szlukiem i 1 krawat jedwabny z wzorami ostatniej mody.

To wszystko razem wysyłamy tylko za zł. 16.70.

Towary wysyłamy za zaliczeniem pocztowym po otrzymaniu listownego zamówienia. Płaci się przy odbiorze towaru na poczcie.

BEZ WSZELKIEGO RYZYKA!

W razie gdyby się towar nie podobał, przyjmujemy takowy zpowrotem, a pieniądze natychmiast zwracamy.

Zamówienia prosimy adresować: Firma Łódzko - Bielska Tkanina, Łódź, Piotrkowska 59.

Dziś

Poteżne arcydzieło dźwiękowe wytwórni Sowkino Moskwa p. t.

Kino-Teatr
PALACE

„KAIN I ARTEM“

Dramat w-g powieści Maksyma Gorkija

Program: Tygodnik dźwiękowy Paramountu.

Wkrótce: „KISMET“

WŁOSOW wypadanie, łupież,

— łysienie usuwa —

**Esencja CHINOWO-CHMIELOWA“
„Mydło CHINOWO-CHMIELOWE“,
z Kogutkiem.**

Sprzedają apteki, składy apteczne

Nauka i wychowanie.

ZESPÓŁ Mandolinowy przyjmuje jeszcze na naukę gry z nut na gitarach i mandolinach po cenach minimalnych. Sosnowiec, Piłsudskiego 7, m. 3.

ZAPISY na Dienne i Wieczorowe

Kursy HANDLOWE

M. Kołaczkowskiego w Będzinie, Sączewska 25, przyjmuje Sekretariat codziennie. Opłata miesięczna Zł. 15.

BEZPŁATNIE! wyucza kroju, szycia i modelowania, dyplomowana instruktorka Każdziolówna. Sosnowiec, Chłomiczna 2. Po ukończeniu świadectwa.

LEKCYJ Niemieckiego udziela magister filozofji z praktyką gimnazjalną. Zakres gimnazjalny i wyższy. Telefon 5.88.

KLASA gry skrzypcowej prof. Mazurkiewicza przyjmuje zapisy piątek, wio rek. Sosnowiec, Sienkiewicza 8 m. 17. Opłata obniżona.

WYUCZAM haftu: ręcznego, maszynowego, haft biały, kolorowy, nerczki, filet. Roboty szydełkowe, włóczkowe, paciorkowe, Krój i szycie. Sosnowiec, Marjańska 12 mieszk. 10, II piętro Chojnacka.

UDZIELAM lekcji muzyki na skrzypcach. Będzin, Kollataja 21. J. Blacha. Ceny niższe.

UCZEŃ 6.iej gimnaz. poszukujący do udzielenia lekcji Sosnowiec, Zygmunta nr. 1.

